№ 203. Wtorek 6. Września 1859. Rok wydania 49.

GAZETA LWOWSKA.

*Z Dodatkami dziennym i tygodniowym, tudzież z Rozmaitościami co Środy kosztuje w prenumeracie: **Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesiecznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesiecznie 1 zł. 75 cent. W. A. — Inserecya w pólkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.***

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Ofiary na utworzenie korpusu ochotników w obw. *brzeżańskim.*

I. Powiat brzeżański, (ciąg dalszy) złożyli PP.: Stanisław Czermiński właściciel dóbr w Mieczyszczowie 5 zł., Gromnicki gr. k. proboszcz w Mieczyszczowie 2 zł., Szymon Morgen dzierzawca propinacyi w Mieczyszczowie 2 zł., Sane Morgen dzierzawczyni dóbr w Mieczyszczowie 2 zł., Aleksander Czarnożyński dzierzawca dóbr w Potutorach 10 zł., Joel Merker dzierzawca propinacyi w Potutorach 2 zł., Ludwik Lipski dzierzawca dóbr w Sarańczukach 2 zł., Abraham Jäger dzierzawca propinacyi w Sarańczukach 2 zł., Mikołaj Strzelbicki gr. k. proboszcz w Sarańczukach 1 zł.. Eutymiusz Gromowicz gr. k. proboszcz w Potutorach 2 zł., Józef Moszczański dzierzawca dóbr w Potoku 5 zł., Jarymowicz gr. k. proboszcz w Byszkach 5 zł., Hersch Werfei dzierzawca propinacyi w Byszkach 2 zł., Juda Schorer dzierzawca propinacyi w Potoku 2 zł., Teodor Rogewski gr. k. proboszcz w Kurzanach 2 zł.. Mikołaj Sosłowski gr. k. proboszcz w Urmaniu 2 zł., Kwaśnicki gr. k. proboszcz w Wierzbowie 3 zł. 10 c., Józef Weseli rz. k. proboszcz w Podwysokiem 2 zł., Mojżesz Gabel dzierzawca propinacyi w Wierzbowie 4 zł.. Robert Bogdanowicz właściciel dóbr w Litiatynie 10 zł., Dawid Dorfman dzierzawca propinacyi w Podwysokiem 2 zł.. Srul Frucht dzierzawca propinacyi w Demnie 2 zł., Freide Mühlstock dzierzawca propinacyi w Kurzanach 2 zł., Antschel Frucht dzierzawca propinacyi w Hucisku 1 zł., Josel Steinberg dzierzawca propinacyi w Dryszczowie 1 zł., gminy: Wulka 3 zł.. Posuchow 4 zł. 98 c.. Kotów 4 zł., Rybniki 3 zł.. Dworce 1 zł. 48 c., Żuków 4 zł.. Dryszczów 84 c., Szumlany 2 zł., żydowska gmina Narajów 112 zł. 95 c.. Józef Makohoński gr. k. proboszcz w Poruczynie 2 zł., gmina Urmań 4 zł.. Teodor Drutyński gr. k. proboszcz w Łapszynie 2 zł.. Józef Jakubowicz właściciel dóbr w Kurzanach 20 zł., austr. waluta. Zatem razem 1836 zł. 40 c. a. w.

II. W powiecie bobreckim: Jan Rogalski plenipotent państwa Wybranówka 20 zł., August Jorkasz właściciel dóbr Stoki 19 zł., Dyonizy Wiszniowski właściciel części dóbr 3 zł. 15 c.. bracia Blumenfeld właściciele dóbr Łanki 25 zł., Ignacy Starzewski właściciel części dóbr Hlebowice świrskie 2 zł. 10 c.. Henryk Berezowski dzierzawca dóbr w Wodnikach 10 zł., Franciszek Hirschler dzierzawca dóbr w Horodysławicach 20 zł., bracia Czajkowscy właściciele dóbr Bóbrka 40 c.. Hersch Hernig szynkarz w Bóbrce 2 zł.. Roman Wybranowski dzierzawca dóbr w Dźwinogrodzie 40 zł.. Roman Wybranowski dzierzawca dóbr w Szołomyi 5 zł.

Sprawy krajowe.

(Wiadomości bieżące. — Dozwolony wywóz zboża z Turcyi.)

Wiedeń, 3. września. Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 18. sierpnia r. b. nadać najłaskawiej dziekanowi profesorów medycyny na uniwersytecie krakowskim, profesorowi Drwi *Dietl.* w uznaniu jego rozlicznych znakomitych zasług w dziedzinie umiejętności nauki i w zawodzie lekarskim, — krzyż kawalerski najwyższego orderu Franciszka Józefa.

— Za staraniem c. k. internuncyatury w Konstantynopolu zniosła wysoka Porta zakaz wywozu zboża i żywności do Dalmacyi natychmiast, a poźniej także do Kroacyi.

Wykaz stanu

austryackiego banku narodowego na dniu 29. sierpnia 1859.

walut. austr.

Stan czynny.

		zł.	c.	zł.	c.
Moneta brzęcząca i sztaby				77,543.261	21
Eskomptowane efekta, przypadłe między 5 i 92 dniami . .		34,981.005	18		
detto w Pradze	1,995.479zł. 27c.				
detto w Bernie	2,344.302zł. 36c.				
Esk. w Peszcie	2,490.540zł. 46c.				
dtt. w Tryeście	1,365.000zł. —c.) 3,317.822zł. 78c.)				
detto we Lwowie	787.064zł. 9c.				
Eskompt. w Gradcu	965.796zł. 28c.				
detto w Linzu	461.155zł. 89c.				
detto w Ołomuńcu	740.427zł. 36c.				
detto w Opawie	472.415zł. 79c.				
detto w Kronsztad.	929.513zł. 61c.				
detto w Klagenfurc.	289.262zł. 52c.				
detto w Krakowie	239.053zł. 76c.				
detto w Lublanie	322.310zł. 76c.				
detto w Fiumie	787.353zł. 54c.				
dtto w Debreczyn.	274.547zł. 7c.				
detto w Temesw.	491.749zł. 10c.				
dtto w Reichenberg.	321.997zł. 4c.				
detto w Insbruku	83.050zł. — c.	17.678.841	68	52.660.746	86
Zaliczki na deponowane według statutów krajowe obligacye spłacalne najdalej za 90 dni				56,483.110	—
detto w filialnych zakładach pożyczkowych . .				4,520.535	—
Pożyczka za hipoteką				47,227.497	65.5
Należące do banku obligacye indemnizacyjne . .				23,074.537	5
Raty spłatne towarzystwa południowej kolei państwa, lombardo-weneckiej i centralno-włoskiej kolei				40.000.000	—
Fundowany dług państwa na spłacenie pieniędzy papierowych w. w., a mianowicie:					
a) po 4% uprocentowany	23.917.177zł. 19c.				
b) nieuprocentowany . .	26,658.539zł. 55c.			50,575.716	74
Dobra skarbowe, służące bankowi narodowemu za hipotekę				98.900.000	—
Zaliczki na zadysponowaną najwyższem rozporządzeniem z d. 29. kwietnia b. r. pożyczkę . .				133,000.000	—
Zaliczki w srebrze na mocy najwyższych postanowień z 19. kwietnia b. r. na niedaną jeszcze część angielskiej pożyczki z roku 1859 . . .				20.000.000	—
Stan funduszu rezerwowego w papierach publicz.				11,008.703	52
Stan funduszu pensyi w akcyach bankowych . .				1,256.728	38
Wartość gmachu bankowego i innych aktywów .				17,426.360	92.5
Suma . .				633.677.197	35

Stan bierny.

		zł.	c.
Obieg banknotów, a mianowicie w banknotach wal. austr.	333,212.148 zł. —		
Obieg w bankn. m. k. 20 zł. 137,979.600 à 105 zł. . .	144.878.580 zł.	478,090.728	5
Listy zastawne w obiegu		34,404.615	—
Fundusz rezerwowy		9.401.321	19
Fundusz pensyi		1.217.727	17.5
Niepodniesione jeszcze dywidendy, mające się spłacić asygnacye tudzież saldi bieżących rachunków		1.178.215	98.5
Fundusz banku		109.384.500	—
Suma . .		633,677.197	35

Anglia.

(Środki obrony angielskiej. — Werbunek majtków. — Telegrafy na oceanach południowych.)

Londyn, 31. sierpnia. O środkach obrony angielskiej pisze „Times“:

„Mianowaniem komisyi mającej zająć się rozpoznaniem stanu obronnego królestw połączonych, uzupełniono szereg środków powziętych dla ulepszenia naszej obrony narodowej, a co zapewne położy koniec tym ustawicznym obawom, które nam u świata nie przynoszą wcale żadnego zaszczytu. Obydwa wydziały służby są w komisyi dobrze zastąpione, i godzi się zwrócić na to uwagę, że do składu komisyi tej należy i p. James Fergusson, zaczem można teraz będzie zapobiedz należycie „niebezpieczeństwu Portsmouth'u“, jeśli rzeczywiście jakie zachodziło.“

Times przyznaje, że już od lat kilku stan zbrojny Anglii niekoniecznie jest dobry. Liczba wojsk była za mała, a uzbrojenie i wymusztrowanie pozostawiały wiele do życzenia. W razie potrzeby

można było zaledwie 3 bateryi polowych razem zebrać. Przed wojną rosyjską niebyło wcale żadnych łodzi kanonierskich, i jeszcze przed rokiem niebyło potrzebnej liczby okrętów liniowych. Niebyło też żadnej organizacyi porządnej, by znajdujące się już okręta uzbroić należycie i spiesznie. Obwarowanie wybrzeży jest zresztą niedostateczne i niemogące stawiać oporu potrzebnego. Przyznać jednak potrzeba, że ostatniemi czasy stan rzeczy znacznie się w tej mierze polepszył, i że nie tak łatwo może zajść dla Anglii niebezpieczeństwo na jej wybrzeżach. Może też być, że Anglia w razie najazdu niemogłaby w tej chwili wystawić więcej wojska nad 30.000 piechoty. Lecz przed laty 25ciu niemogła Anglia i trzecią część wojska tego zebrać. Oprócz tego wojska angielskie są już teraz lepiej ubrane, uzbrojone i wymusztrowane niż dawniej. Mianowicie wzmocniono artylerę, a miasto dział 18 możnaby teraz naliczyć 180 dział doskonale zaopatrzonych.

Teraźniejsze wojsko angielskie jest przynajmniej pięćkrotnie silniejsze od tego, jakie było w roku 1832, a prócz tego możnaby jeszcze zebrać i silną rezerwę z wysłużonych żołnierzy. Taki sam postęp jak w armii lądowej okazuje się i u floty. Nowe wynalazki uwzględniono według słuszności; Anglia niezapomina o działach gwintowanych, a za pomocą organizacyi milicyi i korpusu ochotników oswojono naród w powszechności z należytem użyciem broni.

— Nie tylko Anglia sama sili się pomnażać swoje zasoby morskie, ale jak piszą z Paryża, świat cały dziś tem zajęty, a osobliwie Francya. W portach południowej Francyi werbują Anglicy szwedzkich, duńskich, holenderskich i amerykańskich majtków i płacą na ręcznego 200 fr.

— Między Anglią, Holandyą i Australią stanęła ugoda połączyć telegrafem Indye z Jawą i koloniami Australii. W tym zamiarze obowiązuje się rząd angielski pociągnąć swe telegrafy indyjskie aż do Syngapore. Od tego punktu pociągnie rząd holenderski drut do południowo-wschodnich punktów Jawy, a ztamtąd kosztem kolonii australskich drugi drut do mającego się dopiero oznaczyć punktu kontynentu australskiego. Połączenie Syngapory z Jawą nastąpi już w listopadzie tego roku, a połączenie Syngapory z indyjską siecią telegraficzną będzie skończone najdalej z końcem roku 1860.

— Rozruch w Falmouth na wyspie Jamajce, którego szczegółów dokładniej niepodano, przytłumiono wojskiem z Kingstown, przyczem dwóch ludzi poległo, a drudzy ciężkie odnieśli rany.

Francya.

(Wiadomości bieżące. — Nowe budowy publiczne. — Urodzaje w Algieryi. — Konzulowie do Irkucka i do Jeddo.)

Paryż, 31. sierpnia. Francuski minister spraw wewnętrznych wydał do wszystkich prefektów Francyi reskrypt, ażeby nadal z największą ścisłością przestrzegano przepisów względem obchodzenia się z bydlęty i obostrzono kary na dręczycielów.

— Względem użycia zasiłków pieniężnych pozostałych z pożyczki wojny nic jeszcze nierozstrzygnięto. — W St. Sauveur odbywa się obecnie pod prezydencyą Cesarza pewien rodzaj finansowego kongresu, który wziął tę kwestyę pod obrady. Przedłożono dotychczas dwie propozycye, jedną pan Fremy, dyrektor zakładu Crédit foncier, który chce te pieniądze obrócić na podniesienie rolnictwa, a drugą pan Pereira, który chce je użyć na przemysłowe przedsiębiorstwa.

— Mówią wiele o zapowiedzianej reformie ustaw prasy. Pan de Laguerronniere ma być za tem, ażeby prawnie oznaczono przypadki, w których ma być dawane upomnienie.

— Na jednem z ostatnich posiedzeń paryskiej municypalności, wotowano wszystkie wielkie przedsiębierstwa robót, które prefekt departamentu Sekwany zaproponował na rok bieżący. Wykonanie tych robót kosztować będzie kilka milionów. Zdaje się, że zaprojektowane wytyczenie nowej ulicy Rouen zmieniono, i że ta ulica zostanie pociągnięta ku Rue de la Paix, gdzie domy już powalono. Front opery obrócony będzie ku środkowi placu i na bulwary. Niektóre uwagi zawarte w rocznym raporcie rachunkowej izby do Cesarza, popierała municypalność bardzo gorliwie. Na wytknięte uchybienia odpowie municypalność rachunkowej izbie temi dniami w osobnej broszurze.

— *Monitor* donosi, że we wszystkich trzech prowincyach Algieryi żniwa tegoroczne dobrze się udały, i że zboże potaniało na wszystkich targach. Uprawa kartofli pod Dzurdżura i pod Beni Menaser powiodła się także. Handel wełną zaczyna się wzmagać. W Tyarne zakupiono 500.000, a w Sebdu 350.000 skór owczych. Zamyślają także i o ulepszeniu wełny.

— Cesarz ma wysłać osobnego konzula do Irkucka, stolicy Syberyi wschodniej, które to miejsce dalekie nabiera coraz większej ważności z powodu styczności handlowej z Chinami i okolicą nad Amurem. — P. Duchesne de Bellecourt mianowano stanowczo francuskim konzulem jeneralnym i posłem w Jeddo, i udał się już w podróż do Japonii. — W Montrouge umarł Piotr Boitard, jeden z najznakomitszych botaników francuskich.

Belgia.

(Czynności sejmowe.)

Bruxela, 28. sierpnia. Utrzymują, że dzienny porządek senatu, który ma się zebrać dnia 30. b. m. nie zabierze tej korporacyi więcej czasu niż dwa tygodnie. Stanowcze zamknięcie nadzwyczajnej sesyi nastąpi zapewne dopiero ku końcu miesiąca września, gdyż rozpoznawczej komisyi względem wyborców w Löwen zostawić pragną dostateczny termin do czynności. Komisya obradować będzie w mieście Löwen.

Holandya.

(Doniesienia z kolonii zamorskich.)

Haaga. 28. sierpnia. Wczoraj wieczór otrzymano wiadomości z Indyów z 7. z. m. jak na stosunki teraźniejsze dość pomyślne. Powstanie na Borneo zdaje się samo przez się uśmierzać, a szczególnie z powodu niejedności i zawiści między przywódzcami rokoszu. Królowa cierpi jak słychać na umyśle. Naczelnik rokoszu, znakomity Aroe Oedjoeng stara się za pośrednictwem trzeciej osoby wejść w układy z rządem holenderskim; inny dygnitarz udał się pod opiekę Holendrów, a ludności sprzykrzyła się już wojna. — Równie i w Bandjermazynie powiodło się Holendrom z łatwością pokonać powstańców. Kilka utarczek wypadło na korzyść wojsk holenderskich, i spodziewają się zniszczyć powstańców ostatecznie w krainie Moening, gdzie sułtan Koening zgromadza rozbitków. — Po przytłumieniu powstania rozpoczną założenie linii telegraficznej między Batawia i Syngapore.

Wydano rozporządzenie, by stosownie do przepisów z 31go maja r. z. i 23. marca r. b. ograniczono 19 portów otworzonych dla handlu powszechnego po 31. grudnia r. b. na porta jawańskie w Cheribon, Pasoervean i Tylatiap, na porta położone u wybrzeży zachodnich w Sumatra, a mianowicie w Natal i Priaman, i na portach borneońskich w Sampit. Od wyrobów wełnianych i bawełnianych z fabryk holenderskich zniżono opłatę celną.

Szwajcarya.

(Landwera.)

Rządowa rada Berny wydała rozporządzenie względem organizacyi landwery. Według tego ma być utworzona landwera: 1) z żołnierzy uwolnionych już od rezerwy; 2) z nadliczbowych rezerwistów; 3) z tych żołnierzy, którzy dla nieobecności niemogli być przydzieleni do rezerwy. Czas służby rozciąga się: 1) dla oficerów wszelkiego stopnia do 50 roku życia; 2) dla podoficerów i żołnierzy do ukończonego 44 roku życia. Landwera składa się: z 1 kompanii saperów, 1 kompanii pontonierów, 3 kompanii artyleryi, 3 kompanii dragonów, 1 kompanii guidów, 3 kompanii strzelców i 8 batalionów piechoty po 6 kompanii.

Włochy.

(Księstwo Monaco. — Okolnik do duchowieństwa.)

Journal de Monaco spodziewa się bliskiego już rozstrzygnięcia kwestyi względem zwrócenia Mentone, a dalej wytyka niekonsekwencye dzienników sardyńskich w sądzeniu ich o teraźniejszych stosunkach we Włoszech. I tak n. p. wzywał dziennik turyński *Indipendente* w artykule z napisem „Speranze“ ludność księstw i Romanii, by oświadczyła swe życzenia, i równocześnie okazała, że gotowa jest poprzeć je siłą zbrojną; zaraz jednak w następnej rozprawie zwie dziennik pomieniony odrębne usiłowania „niegodziwością i szaleństwem“, i spodziewa się, „że rząd nie zaniedba potrzebnych środków ostrożności, wda się w to spiesznie i dopełni z wszelką usilnością obowiązku swego, by ustawy i całość państwa były w należytem poszanowaniu.“

Journal de Monaco odnosi się z tem ostatniem żądaniem do stosunków księstwa, i zapytuje, dlaczego też właśnie ci, którym należało bronić praw i całości tego księstwa, dozwalali im tak długo i tak boleśnie ubliżać? Wiadomo bowiem, że osławiona petycya z roku 1848 była tylko rzeczą wyłudzoną, podpisaną przez najętych cudzoziemców, przez ujęte pieniędzmi kobiety i dzieci. Wiadomo też, że wszędzie łatwo o agitatorów zaprzedanych, i że w takim razie ludność krajowa od siebie uchyla i milczeniem okazuje im swoją nieufność.

— *Monitore Toscano* ogłasza okolnik ministra wyznań do arcybiskupów i biskupów krajowych polecając ich staraniu, by duchowieństwo im podległe „oddawało wszelkie posłuszeństwo najwyższej władzy państwa i postanowieniom zgromadzenia narodowego.“

Według doniesień dzienników rozmaitych wstrzymali się od rewolucyjnych wyborów teraźniejszych biskupi toskańscy i arcybiskup we Florencyi. Okolnik wspomniony wydano przeto zapewne z powodu tego uchylania się od wyborów, które podobno nieograniczą się na szczególnych tylko wypadkach, jak to się okazuje z innego okolnika ministra wyznań do prefektów, w którym między innemi i te słowa przychodzą:

„należy czuwać nad tem ustawicznie, by kapłani katoliccy i duchowni innych wyznań oddawali wszelkie posłuszeństwo najwyższej władzy państwa.“

Niemce.

(Pruska wyprawa zamorska. — Obwarowanie wybrzeży.)

Neue Preuss. Ztg. pisze: Ludność kraju naszego zajmuje się bardzo gorliwie wyprawą przygotowywaną do Azyi wschodniej i bardzo też wielu zgłasza się do odnoszących się instancyi chcąc mieć udział w tej wyprawie. Niektórzy, a mianowicie kupcy ofiarowali już za to znaczne kwoty pieniężne, lecz to nie może zadna

miarą zwichnąć zamiaru powziętego już dawniej co do tej wyprawy. Towarzyszyć jej będzie trzech mężów naukowych, kilku artystów i trzech kupców. Mylnie też utrzymują przy tem, jakoby względy naukowe w wyprawie tej miały przeważać; względy te są podrzędne, a głównie idzie tu o polityczne i handlowo-polityczne."

Dziennik *Reichszeitung* pisze pod d. 17go b. m.: „Niezmiernie ważna dla Niemiec sprawa obwarowania północnych wybrzeży morskich postępuje leniwym krokiem, a słychać, że Prusy zrażone odpowiedziami, otrzymanemi z Drezna, Monachowa i innych południowo-niemieckich stolic, postanowiły nie wytaczać tej kwestyi przed związkiem, niechcąc, by usnęła w Frankfurcie. Natomiast umyśliły wejść w bezpośrednie układy z państwami, których zajmuje ta sprawa, a w przyszłym już miesiącu zbiorą się posłowie tych państw na konferencyę do Berlina. Mając i tu zasługę inicyatywy, nie odstąpią Prusy od swych zamiarów.

Dresdner Journal odpowiada na to, że w całej tej sprawie Prusy nie odniosły się jeszcze w niczem do rządu saskiego, a przeto nie może być mowy o żadnych odpowiedziach „zrażających".

Szwecya i Norwegia.

(Ustawa o innowiercach.)

Urzędowy dziennik *Postidning* przytaczając osnowę obydwóch projektów religijnych, które przedłożone być mają na sejmie najbliższym, oświadcza, że ustawy o innowiercach potwierdził najwyższy trybunał sądowy całkiem według projektu ministra sprawiedliwości. Mogą więc już być przesłane stanom krajowym z początkiem najbliższej sesyi sejmowej, około połowy października r. b.

Rosya.

(Sprawozdanie z podróży Namiestnika ces. na Kaukazie.)

Kawkaz zawiera ciekawe sprawozdanie z podróży księcia Namiestnika po jego powrocie z Petersburga, a to począwszy od Tamanu wzdłuż stanowiska armii rozstawionej po stronie północnej Kaukazu. Szczególniejszy widok nastręczała forteca Groznaja, gdzie połowa przedstawionych księciu znakomitości składała się z Czeczeńców, którzy się dopiero po 18letniej walce poddali, a między tem z najznakomitszych przywódźców, z naibów wielkiej i małej Czeczni, z Miczyku, Iczkeri, Wedenu itd. Z Groznej zrobił książę wycieczkę do słynnego, dopiero w zeszłym roku zdobytego wąwozu Argun, klucza do Wedenu i Dagestanu, który teraz ubezpieczony jest trzema twierdzami: Arguńsk, Szatojewsk i Jewdokimowsk, i gdzie przychodziło przezwyciężać ogromne trudności, jako to parowy, skały strome, potoki rwące i lasy. Z Wedenu udał się książę w towarzystwie nielicznej drużyny składającej się w połowie z krajowców, do Dargo, dawniejszej siedziby Szamila, którą zdobył książę Woroncow roku 1845. Przejeżdżał ziemią, gdzie jeszcze przed 10ma laty nie powstała stopa rosyjska, i gdzie odtąd stoczono nie jedną utarczkę krwawą. Dnia 26. lipca przybył książę do Choroczoj, miejsca 7000 stóp nad powierzchnią morza leżącego, gdzie się korpus Czeczni zgromadził i powitał go z uniesieniem radości. Książę złożył korpusowi temu podziękę cesarską za jego usiłowania dotychczasowe. Gościniec wojskowy dla artyleryi zbudowało wojsko na tych wysoczyznach w przeciągu dni dziesięciu.

Turcya.

(Stan zdrowia Sułtana. — Pożar. — Wiadomości bieżące. — Płace duchowieństwu greckiemu. — Kanał Suez. — Podatek patentowy.)

Pera, 20. sierpnia. *Triester Zeitung* podaje dalsze wiadomości o przyczynach słabości Sułtana: Od powrotu Sułtana nie tylko wielka Porta rozwinęła większą czynność, ale sam Sułtan nawet niesłychanie był obarczony sprawami. To wysilenie i wzruszenia wywarły na stan jego zdrowia wpływ tak szkodliwy, że od czterech dni złożony jest słabością. Wiele przyczyniło się do słabości Sułtana także i wzruszenie z powodu pożaru, który srożąc się w poniedziałek rano od 1. do 5. godziny w pobliżu cesarskiego pałacu pochłonął kilka budynków urzędników pałacowych. Chociaż wszystkie prawie pożarem zniszczone budowle były drewniane, wyrządzona szkoda jest znaczną, gdyż właściciele tych domów według tureckiego zwyczaju przechowali tam swój cały majątek składający się z złota i drogich kamieni, a przy szybkości, z jaką szerzył się pożar, nic prawie nie można było ocalić, a co nie pochłonęły płomienie, dostało się w ręce złodziejów.

Z Konstantynopola piszą do *Osserr. Tr.*: p. Thouvenel zażądał od Porty firmanu dla p. Lesseps, i jak sądzą, otrzyma go wkrótce.

Konstantynopol, 27. sierpnia. Wydany temi dniami dekret cesarski reguluje stanowczo płace duchowieństwa greckiego; pensyę arcybiskupa w Konstantynopolu ustanawia na 600.000 piastrów rocznie. — Nowe papiery kredytowe zwane „Eschami Dżedide", mają być wkrótce wydane. — Od rządu francuskiego miała tu nadejść nota z oświadczeniem, że gotów jest popierać budowlę kanału suezkiego tylko dla dobra przemysłu i handlu, pominąwszy wszelkie względy polityczne. — Kiami Basza, gubernator Bośnii, otrzymał dymisyę urzędów celnych. — Zaburzenia na wyspie Kreta nie są jeszcze przytłumione, ale nie szerzą się dalej. — Ze Smyrny donoszą, że zamieszkali tam obcy poddani, jeśli chcą trudnić się przemysłem, muszą opłacać podatek patentowy. Także w okolicy Smyrny było trzęsienie ziemi.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 3. września. Istryjsko-kraiński korpus ochotników, który dotąd stał w Gorycyi, rozwiązano na dniu 31. z. m. Doniesienia z Marsylii potwierdzają otrzymaną niedawno w Fiumie wiadomość, że Francya nie chce zwrócić okrętów, które jeszcze przed zawarciem preliminaryów pokoju w Villafranca skondemnował sąd zdobyczy morskich.

Paryż, 2. września. Wieść, jakoby Austrya skłaniała się do zwołania kongresu, podniosła rentę 3% na 68.90.

Marsylia, 31. sierpnia. Listy z Rzymu z 27go b. m. donoszą, że rewolucyjny rząd w Bononii musiał sam rozwiązać jeden pułk, ponieważ w jego szeregach agitowali Mazziniści. Francuska dywizya w Rzymie stanowi jedyną załogę stolicy, gdyż wszystkie wojska papieskie skoncentrowały się w Pesaro.

Zuryk, 2go września. Wczoraj obradowali pełnomocnicy wszystkich trzech mocarstw. Zapewniają, że układano wspólnie niektóre punkta względem Lombardyi, jak n. p. regulacyę granicy, oddzielenie jurysdykcyi duchownej itp.

Bononia, 1go września. Szef rewolucyjnego rządu zagaił tak zwane narodowe zgromadzenie przemową prawie tej treści: Ludność Romagnii składa już od 3 miesięcy dowody swej roztropności, i spieszyła masami do komitetów wyborczych; on — szef rządu — postarał się o obronę w razie napadu, gdyż połączył się z sąsiedniemi krajami; niechże zgromadzenie ustanowi teraz władzę i poruczy temu, kto godzien jego zaufania.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 5 września.

Hotel rosyjski: PP. Obertyński Leop., z Stronibab.
Hotel Langa: Małachowski Edw., z Dubian.
Hotel angielski: Reindl Ant., c. k. kap. pens., z Wolicy.
Hotel krakowski: Leszczyński Jan, z Łuczan.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 5. września.

PP. Bofarius Zygm., do Kijowa. — Springensfeld, c. k. jenerał-major, do Czerniowiec. — Nasko Wilhelm, c. k. major, do Wiédnia. — Wierzchowski Stan., doktor med., do Tuszkowa. — Krajewski Nik., do Czech. — Klimkiewicz Józ., do Brusna. — Moryłowski Ant., do Woli moreckiej. — Hr. Gołuchowski Stan., do Sinkowa. — Hr. Kalinowski Wł., do Bakowiec. — Łodyński Hier., do Milatyna. — Hr. Aldofredi Zeno, c. k. porucz., do Krakowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 3. i 4. września.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	326.08	+ 10.4°	84.5	zachodni sł.	pochmurno
2. god. po poł.	326.28	+ 15.8°	62.3	„ „	„
10. god. wiecz.	326.59	+ 11.5°	81.0	„ „	jasno
7. god. zrana	326.40	+ 8.9°	89.4	połud.zach. sł.	pogoda
2. god. po poł.	325.97	+ 16.6°	62.3	zachodni „	pochmurno
10. god. wiecz.	325.88	+ 12.1°	81.4	„ „	„

Cyrk Will. Carré.

Dziś wielkie przedstawienie.

Kurs lwowski.

Dnia 5. września.

		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	47	5	51
Dukat cesarski	„ „	5	53	5	58
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	43	9	56
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	81	1	87
Talar pruski	„ „	1	74	1	78
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	81	35	82	18
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	73	35	73	92
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	78	5	79	8

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 5 września.

	zł.	cent.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po . . . wal. austr.	82	—
„ przedał „ „ 100 po	—	—
„ dawał „ „ 100	—	—
„ żądał „ „ 100	82	50
Wartość kupona od 100 złr.	—	74⅔

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 5. września.

1. Dług publiczny. *A. Państwa.* W walucie austryackiej po 5% za 100 zł. —.—. Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 79.10. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —.—. Z konwersyi kuponów po 5% za 100 zł. —. Metaliki po 5% za 100 zł. 74.75; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. po 3% za 100 zł. —.—; po 2½% za 100 zł. —.—; po 1% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losow.: z r. 1834 za 100 zł. —.—; z r. 1839 za 100 zł. —.—.

z roku 1854 za 100 zł. —.—. — Losowane obligacye dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —.—; po 4½% za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. —.—. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. — —; po 2½% za 100 zł. —.—; po 2¼% za 100 zł. — —; po 2% za 100 zł. — —; po 1¾% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa za granica uprocentowane: po 5% za 100 zł. — —: po 4½ za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. — —. *B. Krajów koronnych.* Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—; Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii —.—; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Siedmiogrodu —.—; innych krajów koronnych —.—; z klauzulą losowania w roku 1869 —.—. Lombardo-weneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —.

2. Akcye. Banku narodowego sztuka 904 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 216 —; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. —; towarzystwa kolei żelaznej państwa —.—; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty —.—; połud.-półn.-niemieckiej kolei komunik. —.—; kolei Cisy po 200 złr. m. k. —.—; lomb.-weneck. kol. żelaz. —.—; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —.—; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. —.— ; Lloyda w Tryeście po 500 złr —.—.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; na 6 lat po 5% za 100 zł. —.—; na 10 lat po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; w walucie austryackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka —.—; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —.—: pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wexlowy. Na 3 miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —.—. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 100.90. Berlin za 100 talarów —.—. Wrocław za 100 talar. —.—. Frankfurt n. M. za 100 zł. połudn. niemieck. waluty —.—. Genua za 100 lirów piemonckich —.—. Hamburg za 100 marko banko —.—. Lipsk za 100 talarów —.—. Liwurna za 100 lirów toskańskich — — Londyn za 10 funtów szterl. 117.75. Lugdun za 100 franków —.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Marsylia za 100 frank. —.—. Paryż za 100 fr. —. . Praga za 100 zł. wal. austr. —.—. Tryest za 100 zł. wal. austr. —.—. Wenecya za 100 zl. wal. austr. —.—

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrów wołoskich — —. Konstantynopol za 100 piastrów tureckich —.—. Wexlowe dyskonto banku narod. 5% — procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 5 57, dukaty ces. pełnej wagi —.—, korony —.—, półkorony —.—.

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 3. września.

Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5% za 100 zł.	70.25	70 50
Z pożyczki narodow. po 5% za 100 zł.	78.10	79.20
Z roku 1851, ser. B. po 5% za 100 „	—.—	— —
Metaliki po 5% za 100 zł.	74.60	74 75
dtto. „ 4½% za 100 zł.	65 80	66.—
Przeznacz. do wylos. z r. 1834 za 100 zł.	295.—	300.—
„ 1839 „ 100 „	118.50	118.75
„ 1854 „ 100 „	109.50	109 75
Renty Como po 42 lir. austr.	15.50	16.—
B. Krajów koronnych		
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.: Niższej Austryi	94.—	95.—
Węgier	73.—	74.—
Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii	72.—	72.50
Galicyi	73 —	74.—
Bukowiny	71.50	71.75
Siedmiogrodu	71.50	72.—
innych krajów koronnych	82.—	92.—
Z klauzulą losowania w r. 1867	—.—	—.—

Akcye.

	pien.	towar.
Banku narodowego sztuka	904.—	906.—
Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu po 200 zł. wal. austr	216.70	216.80
Niższo-austr. towarzystwa eskomt. po 500 zł. mon. konw.	553.—	555.—
Północnej kolei Cesarza Ferdynanda po 1000 zł. mon. kon.	1830 —	1832
Towarzystwa kolei żelaznej państwa po 200 zł. mon. konw. czyli 500 fr.	260.50	269 50
Kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. mon. kon. za 100 zł. (5%) wpłaty	175.—	175 50
Połud.-półn.-niemieckiej kolei komunikacyjnej po 200 zł. m. k.	140 50	140.75
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	105.—	105.—
Lomb.-weneckiej kolei żelaznej po 570 lir. austr. czyli 192 zł. m. k. z 76 zł. 48 kr. (40%) wpłaty	120.—	121.—
Wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa po 200 zł. czyli 500 frank. z 60 zł. (30%) wpłaty	—.—	—.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	470.—	472.—
Lloyda austr. w Tryeście po 500 „ „	264.—	266.—

Listy zastawne.

		pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon.	6letnie po 5% za 100 zł.	98 50	99.—
	10 „ „ 5% „ 100 „	94.50	95.—
	przeznaczone do losowania po 100 zł.	88.—	89.—
Banku narodowego w wal. austr.	na 12 miesięcy 5% za 100 zł.	99.75	100.—
	przeznaczone do losowan. po 5% za 100 zł.	84.50	84 75

Losy.

	pien.	towar
Instyt. kredyt. dla handlu i przemysłu po 100 zł. waluty austr. za sztukę	96.—	96 75
Towarz. żeglugi parowej na Dunaju po 100 zł. mon. kon.	102.50	103.—
Esterhazego 40 zł. m. k.	80.—	82.—
Salma 40 „ „	40.—	40.50
Palfiego 40 „ „	38.—	38.50
Clarego 40 „ „	36.50	37.—
St. Genois 40 „ „	35.75	36.25
Windischgrätza 20 „ „	24 50	25.—
Waldsteina 20 „ „	25.50	26.—
Keglevicha 10 „ „	14.50	15.—

Na 3 miesiące.

	pien.	towar
Augsburg za 100 zł. połud.-niemieckiej waluty 5%	100 50	101 75
Frankfurt n. M., za 100 zł. połudn.-niemieckiej waluty	100.50	100.75
Hamburg za 100 marko banko 2¾%	88.75	89.—
Londyn za 100 funtów szterl. 3%	117.70	117 75
Paryż, za 100 franków 3%	46.75	46 85

Kurs złota.

	pien.		towar.	
Dukaty ces. mennicze	5 zł.	56 cen.	5 zł.	75 cen.
Korona	16 „	12 „	16 „	15 „
Napoleondor	9 „	41 „	9 „	43 „
Rosyjski imperyał	9 „	60 „	9 „	62 „

KRONIKA.

(Wiadomości lokalne.) Od 16. do 31. sierpnia skazała c. k. dyrekcya policyi jako zwierzchność karna na kary pieniężne za przekroczenie przepisów meldunkowych Wincentego H., stróża Wojciecha P., krupiarkę K., traktyerniczkę Katarzynę Cz. i kupca Wilhelma K. Dalej za przekroczenie pory przeznaczonej do zamknięcia lokalów publicznych szynkarkę Chaję Roszę B. i szynkarza Pinkasa S., a za znieważenie świętości dnia niedzielnego szynkarzy Antoniego G, Karola L. i Kopla R. Kwoty zasądzone odesłano już na korzyść funduszu ubogich miejscowych. — Za jazdę nieuważną i nieostrożność w tej mierze skazano na karę aresztu Jana M. gospodarza na gruncie.

1) C. k. sekretarzowi namiestnictwa M. skradziono dnia 18. sierpnia r. b. z jego pomieszkania pod nr. 864¼ za użyciem wytrychu — rzeczy wartości 91 zł. 50 centów w. a., a służącemu jego Szymonowi N. rzeczy wartości około 6 zł. w. a.

C. k. zwierzchności bezpieczeństwa powiodło się wynaleźć sprawcę tej kradzieży, urlopnika wojskowego, Hieronima Sz., tudzież uczestnika tej zbrodni urlopnika Szczepana Ch. i przechowującą rzeczy kradzione Katarzynę B., u której niektóre z tych przedmiotów znaleziono.

2) Dnia 22. sierpnia r. b. o godzinie pół do 10tej przed południem odebrał sobie życie wystrzałem z pistoletu właściciel dóbr, Wincenty H.

3) Dnia 24. sierpnia r. b. o godzinie 10. przed południem zajął się w piwnicy pod nr. 241 w mieście płyn palny podczas nalewania do flaszek, lecz ogień ten wkrótce przyduszono.

4) Dnia 24. sierpnia r. b. znaleziono byłego dyurnistę Wincentego V. powieszonego na cmentarzu łyczakowskim na jednym z pomników grobowych. Troski powszednie były podobno przyczyną tego samobójstwa, gdyż nieboszczyk był ubogi i miał 9 dzieci do wyżywienia i utrzymania.

5) Dnia 25. sierpnia r. b. o godzinie 8¼ zrana wszczął się pożar w kominie z powodu złej budowy jego. Ogień ugaszono jednak bez doznania żadnej szkody.

6) Dnia 25. sierpnia r. b. skradziono w porze południowej oficyałowi Franciszkowi D. z jego pomieszkania otworzonego wytrychem suknie wartości około 50 zł. 50 centów w. a. Sprawcy potąd jeszcze nieodkryto, lecz zdaje się, że to będzie zapewne rzeczony urlopnik Hieronim Sz.

Ofiary przesłane patryotycznemu towarzystwu w Wiedniu.

Z obwodu sanockiego. Złożyli w Rymanowie PP.: Ignacy Łobaczewski przełożony powiatu 5zł.; Franciszek Kuszelewski, adjunkt urzędu pow. 2zł.; Sylwester Zahaczewski i Marcin Przecrski, aktuaryusze urzędu powiat. po 1zł.; Antoni Ochęduszko dyurnista, Leon Baczyński kancelista, Franciszek Barszczyński kancelista, Stanisław Biliński poborca podatków, Franciszek Dembicki kontrolor urzęd. podatkow., Marcin Chmurowicz dyurnista po 1zł; Karol Łoziński asystent urzęd. podatk. 1zł. 5c.; Piotr Jelniszczak i Jan Taffel słudzy urzędowi po 50c.; ix. Wład. Zaradzki rz. k. wikaryusz 1zł.; Stanisław Kamiński expedytor pocztowy 2zł.; N. Burski aptekarz 60c.; kasa miejska Rymanowa 4zł. 29c., Józef Wilk woźny urzęd. podatk. 50c.; Józef Klocek prywatny urzędnik 30c.; ix. Jan Laurecki gr. k. proboszcz w Busku 1zł.; gminy: Kamionka, Wisłoczek i Miejsce po 1zł.; Zawadka 1zł. 45c; a Posada dolna i górna po 1zł. 5c.; Franciszek Ritterschild dzierżawca dóbr 5zł. 25c.; Piotr Signio właściciel dóbr 10zł. — W Baligrodzie. PP.: Władysław Papara właściciel Mchawy 5zł. 25c.; Leon Ławrowski właściciel przysiołka w Łopience 2zł. 62c.; Selig Manaster propinator w Średniejwsi 50c.; Berl Berkowicz propinator w Zahaczewie 15c.; ix. Damascen Ładyżyński gr. k. pleban w Berezce 1zł.; Majer Hirsch propinator 50c.; Leib Ringler 15c.; Dawid Lockspeiser szynkarz w Myszkowie 15c.; Froim Feld propinator w Sulinie 15c; ix. Maxymilian Milkowicz gr. k. pleban w Polanczyku 1zł. 5c; Abraham Herzig propinator w Bereznicy niżnej 19c.; Hersch Gleicher propinator w Hoczewie 20c.; Walenty Kwiatkowski zarządca dóbr Cisnej 10zł.; gminy powiatu baligrodzkiego razem 44zł. 39c; XX gr. k. plebani: Grzegorz Polański w Terce, Jan Miejski w Łopience, Józef Wędziłowicz w Jaworzcu, Bazyli Ustyanowicz w Smereku, Jan Gutysz w Jabłonce, Jan Cichański w Mchawie, Józef Mochnacki w Hoczewie i Paweł Hamerski kapelan w Wetlinie po 1zł., Paweł Żegestowski w Cieśnie 2zł; Jan Jaworski w Goczance i Andrzej Gmytryk w Zahaczewie po 50c., Antoni Czajkowski kooperator w Baligrodzie i Sylwester Czerlunczakiewicz administrator w Żernicy wyżnej po 1zł. 5c.; Konstanty Bereźnicki kapelan w R.biem 17c. a Maxymilian Karpiński w Wołkowyi 2zł. 10c. wal. austr.

Zeszyt sierpniowy **Dodatku miesięcznego** do „Czasu" zawiera następujące przedmioty:

1) Wspomnienia wojskowe pułkownika Wojciecha Dobieckiego.
2) Zapiski ornitologiczne (XV), przez Kazimierza hr. Wodzickiego.
3) Diana — Nocena) poezye Władysława Kulczyckiego.
4) Ulga)
5) Nad Wisłą, (ciąg dalszy) powieść Leona Kaplińskiego.
6) Przegląd piśmiennictwa przez Lucyana Siemieńskiego.
7) Pokój w Willafranca, przez Maurycego Manna.
8) Kronika: z Krakowa — korespondencye: z Paryża — z Londynu — z Rzymu.

Trzy zeszyty **Dodatku miesięcznego** stanowią tom jeden. Zeszyt sierpniowy jest czterdziestym czwartym zeszytem roku czwartego, a drugim tomu piętnastego.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.